

Ясінська Алла Іванівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та аналізу
Інституту економіки і менеджменту*

Національного університету «Львівська політехніка»

Река Володимир Іванович

*аспірант кафедри обліку та аналізу
Інституту економіки і менеджменту*

Національного університету «Львівська політехніка»

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-335-7-24>

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Ефективне управління підприємством в умовах конкурентного середовища на пряму залежить від правильно побудованої обліково-інформаційної системи, яка спрямована на отримання, передачу, інтерпретацію інформації та слугує для прийняття оперативних управлінських рішень. Створення даної обліково-інформаційної системи забезпечується веденням управлінського обліку на підприємстві. Саме інформація з внутрішньо-господарського управлінського обліку є надзвичайно важливою і цінною, задля ефективного управління. Так, як ведення управлінського обліку є не обов'язковим, і не регламентується законодавчо-нормативними актами, він не обмежений у виборі методів та правил. Методика ведення, форми і методи для ведення управлінського обліку розробляються підприємством самостійно з врахуванням різних параметрів, беручи до уваги запити та потреби користувачів інформації даного виду обліку.

Популярність управлінського обліку сьогодні зростає, і пов'язане це з його корисністю і необхідністю, щоб оперативно приймати рішення і зрозуміти, які бізнес-процеси і яким чином впливають на

фінансові результати діяльності. Враховуючи активне впровадження діджитал-технологій, автоматизацію бізнес-процесів, та інші цифрові технології, на систему управлінського обліку це здійснює значний вплив, і пов'язаний цей вплив насамперед із захистом управлінської інформації, так як, управлінська інформація призначена в переважній більшості тільки для внутрішніх користувачів, і певна її категорія може бути конфіденційною. Тому, ефективний захист інформації, створеної в системі управлінського обліку є першочерговим завданням і необхідністю задля стійкого розвитку бізнесу в складних умовах сучасного економічного середовища.

Вітчизняні науковці та практики [1–4], досліджуючи проблеми захисту інформації, виокремлюють такі основні напрямки чи заходи організаційного та технічного характеру, реалізація яких сприятиме і повинна забезпечити економічну безпеку підприємства. До організаційних заходів можна віднести наступні:

- розроблення Положення про захист конфіденційності: ознайомлення працівників у вигляді письмового зобов'язання про не порушення норм цього Положення;

- розроблення на підприємстві корпоративних (внутрішніх положень) положень та інструкцій щодо захисту конфіденційної інформації;

- складання та підписання угоди про нерозголошення конфіденційної інформації підприємства (Non-disclosure agreement (NDA));

- розроблення корпоративних (внутрішніх) процедур щодо поводження з конфіденційною інформацією: порядок та правила доступу; доступ третіх осіб; перелік співробітників, яким дозволено доступ до тієї чи іншої інформації; алгоритм дії у випадку порушення захисту конфіденційної інформації тощо;

До технічних заходів можна віднести наступні:

- визначення переліку осіб, які матимуть доступ до конфіденційної інформації на певний період часу тобто в яких масштабах є потреба у впровадженні захисних алгоритмів, і в яких місцях ці алгоритми є уразливими;

- постійний моніторинг та контроль за використанням конфіденційної інформації користувачами: пересилання, заміна, доповнення, видалення, перегляд тощо;
- розроблення правил внутрішньої (корпоративної) системи для роботи і спілкування співробітників: таск-менеджер, чат-системи, уникаючи спілкування через відкриті джерела (наприклад, Телеграм, Facebook тощо);
- встановлення паролів: криптографічне шифрування ПК, паролі доступу до папок з конфіденційною інформацією, особисті паролі доступу в корпоративну систему для кожного співробітника;
- встановлення системи захисту від кібератак: превентивні засоби захисту, процедуру резервного копіювання конфіденційної інформації, визначений алгоритм дії у разі кібератак або іншого порушення захисту конфіденційної інформації тощо.

Таким чином, захист конфіденційної інформації підприємства, яка може бути також комерційною таємницею, і це насамперед, інформація яка формується в системі управлінського обліку повинен бути пріоритетним напрямком і стратегічною необхідністю. Методи та форми захисту, методика створення економічної безпеки обирає підприємство індивідуально, але важливість цих заходів неможливо недооцінювати, так як, в майбутньому саме їхнє впровадження стане запорукою успішної і ефективної роботи підприємства.

Література:

1. Легенчук С.Ф., Назаренко Т.П., Царук І.М. Принципи захисту даних у системі обліку: управлінські аспекти. *Економіка, управління та адміністрування*. 2021. № 2(96). С. 61–69.
2. Шишкова Н.Л. Засоби підвищення керованості безпекою облікової інформації. *Економічний вісник*. 2016. № 3. С. 119–127.
3. Варічева Р.В. Захист інформаційних даних управлінського обліку: організаційно-кадрова складова. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2015. № 3(3). С. 308–312.
4. Осмятченко В.О., Склярчук І.П. Сучасні ІТ-рішення для обліку та управління бізнесом. *Підприємництво і торгівля*. 2022. № 34. С. 41-46.